

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

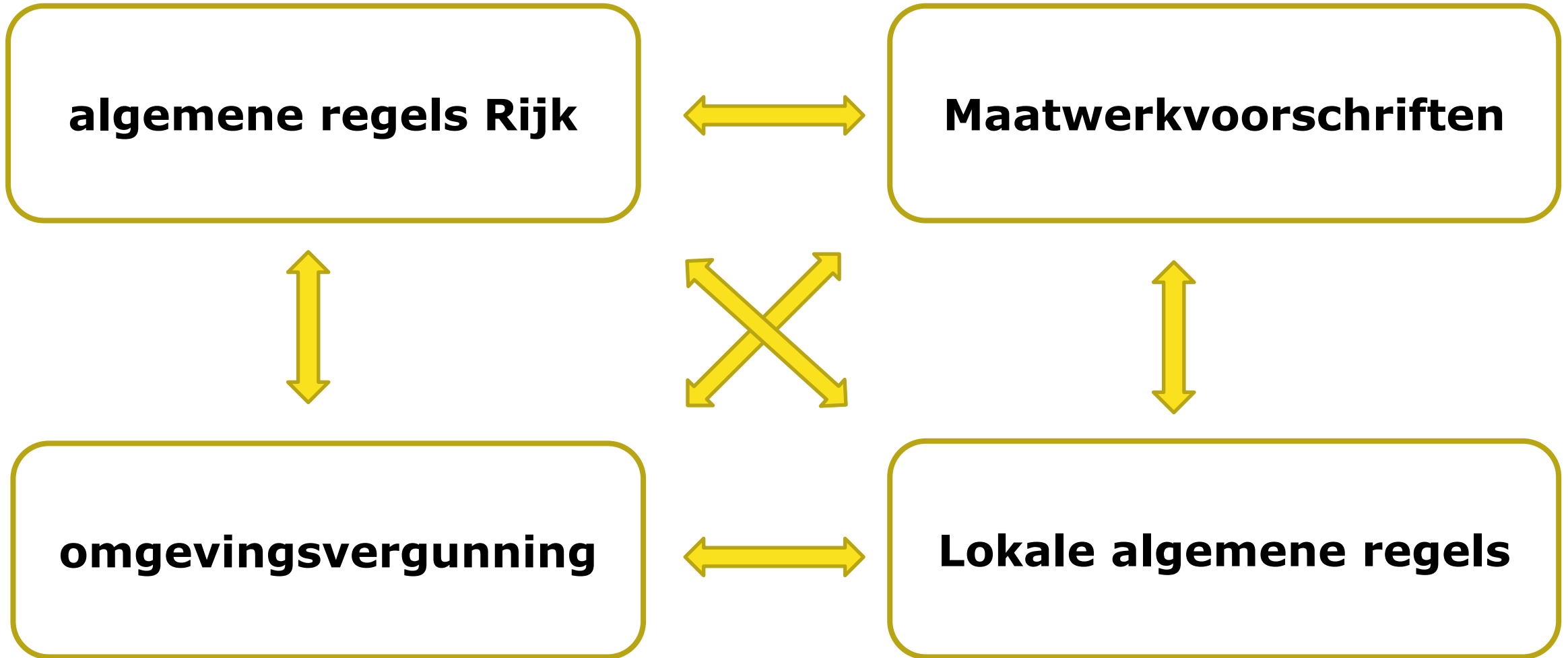
Toezicht en handhaving onder de Omgevingswet

Gijs van Luyn
Informatiepunt Omgevingswet

Vindplaats regels

- Besluit activiteiten leefomgeving + Besluit bouwwerken leefomgeving
- Verschuiving van centraal naar decentraal: omgevingsplan, omgevingsverordening, waterschapsverordening
- Meer maatwerkmogelijkheden
 - Maatwerkvoorschriften
 - Vergunningvoorschriften
 - Maatwerkregels

Samenhang

Overgangsrecht

Lopende handhavingszaken worden afgehandeld conform het oude recht.

Voor wie gelden de regels?

Bal

- “degene die de activiteit verricht”: iedereen die een activiteit kan laten starten, stoppen of veranderen. Ook aansprakelijk voor gedrag van werknemers en uitvoerende bedrijven
- Praktisch: degene die een melding heeft gedaan of een aanvraag ingediend.

Bbl

- Bestaande bouw: veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en bruikbaarheid: “de eigenaar van het bouwwerk of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het treffen van voorzieningen aan dat bouwwerk”
- Andere gevallen: De regels gelden voor degene die iets doet:
 - “degene die het bouwwerk bouwt”,
 - “degene die het bouwwerk verbouwt of verplaatst of de gebruiksfunctie wijzigt”,
 - “degene die het bouwwerk gebruikt”
 - “degene die de bouw- of sloopwerkzaamheden verricht”
 - etc.

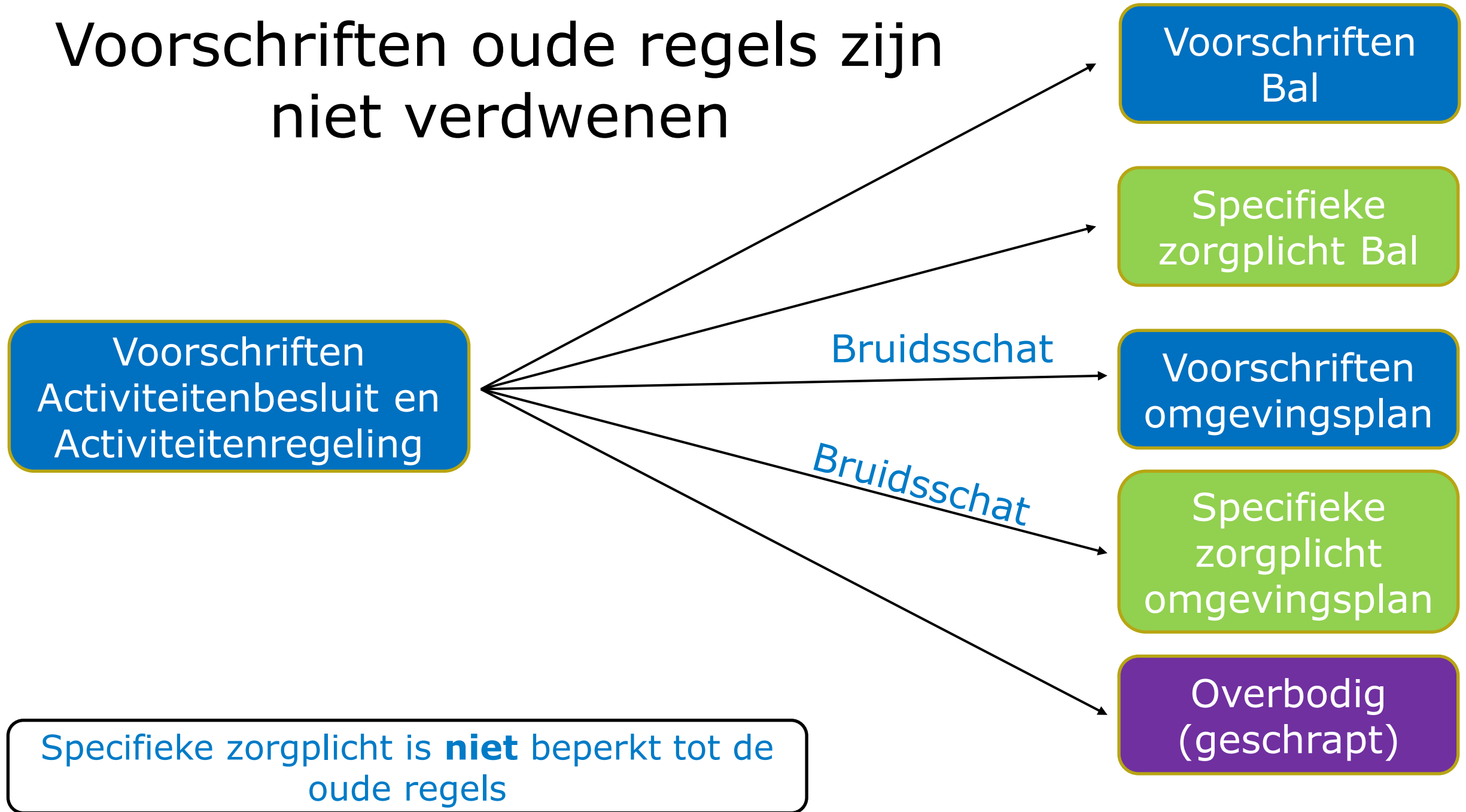
De specifieke zorgplicht

- “Vanzelfsprekende” regels worden niet meer uitgeschreven in de regelgeving.
- In plaats daarvan bij elke activiteit een specifieke zorgplicht, waar alles wat evident schadelijk is onder valt.

Reikwijdte

- › Bij bijna alle activiteiten die onder de Omgevingswet vallen geldt een specifieke zorgplicht.
- › Uitzondering: hoofdstuk 4 (nieuwbouw) + 5 (verbouw) Bbl
- › Bal of Bbl niet van toepassing? -> specifieke zorgplicht omgevingsplan
- › Vraag of andere voorschriften de materie uitputtend regelen is niet meer relevant
- › Geldt ook voor vergunningplichtige bedrijven

Voorschriften oude regels zijn niet verdwenen

Wat valt er onder?

“Vanzelfsprekende” zaken: Alles waarvan degene die de activiteit verricht **weet** of **redelijkerwijs kan vermoeden** dat....

- “weet”: wat hij zelf weet, niet wat het bevoegd gezag hem heeft verteld
- “redelijkerwijs kan vermoeden”:
 - eigen onderzoeksplicht
 - gaat niet om de persoon

Zaken die niet in rijksregels of lokale regels staan, omdat ze onvoorzien of te zeldzaam zijn

Situaties waarbij niet juridisch zeker is of iets onder een bepaald artikel valt, maar dit wel vanzelfsprekend is

Wat valt er onder? (2)

Verder: alles waarvan je als bevoegd gezag kunt motiveren dat iemand wist of redelijkerwijs kon vermoeden dat het nadelige gevolgen zou hebben

- Geen probleem, maar kans: de specifieke zorgplicht geldt altijd.

Hulpmiddelen:

- Nota's van toelichting bij Bal, Bbl en bruidsschat
- Niet-limitatieve opsomming in artikelen specifieke zorgplicht
- Was/wordt lijsten
- Digitale checklists

Wat moet bedrijf doen?

Zorgplichtartikel (bijvoorbeeld 2.11 Bal)

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd om die gevolgen te **voorkomen**;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te **beperken of ongedaan te maken**; en
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die **activiteit achterwege te laten** voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

Concreet maken specifieke zorgplicht

- Met Maatwerkvoorschriften / vergunningvoorschriften / maatwerkregels
- Wanneer:
 - Bedrijf weet niet / kan redelijkerwijs niet vermoeden dat iets slecht is voor de fysieke leefomgeving (valt eigenlijk dan ook niet onder specifieke zorgplicht)
 - om discussie te vermijden
- Zorgplicht kan niet worden uitgeschakeld

Voorbeeld: niet meer lozen dan het riool aankan

- Bedrijf loost afvalwater in het riool
- Mag niet meer zijn dan riool kan verwerken
- Geen algemene regels in Bal, want sterk locatieafhankelijk
- Dus specifieke zorgplicht als bedrijf wist of redelijkerwijs kon vermoeden...

Twee situaties:

- Te grote lozing
- Overbelaste situatie

Vragen

